

Облік та фінансова звітність підприємств під час війни

Необоротні активи – інші питання обліку

Наслідки військового вторгнення Росії на територію України охопили всі сфери життя та суттєво вплинули на бізнес. Ситуація розвивається швидко та іноді не передбачувано – керівництву компаній необхідно постійно оцінювати вплив ситуації на бізнес для подальшого складання достовірної фінансової звітності та прийняття правильних та своєчасних управлінських рішень.

Аби тримати вас в курсі про найактуальніші облікові та звітні питання, які постають зараз перед бізнесом, експерти відділу надання послуг з питань бухгалтерських методологій KPMG в Україні підготували серію публікацій щодо **обліку та фінансової звітності підприємств під час війни**.

Активи, що не використовуються

Деякі компанії прийняли рішення поступово відмовитися від нерухомості або певних операцій в Росії, Білорусі або в певних регіонах України.

Наприклад, через військові події деякі компанії звільнили або планують звільнити власні або орендовані об'єкти. В таких випадках компанії необхідно прискорити амортизацію майна та/або визнати зменшення його корисності.

Основний засіб не вважається активом, якого збираються позбутись, якщо він лише тимчасово простоє.

Наприклад, це стосується випадків, коли компанія тимчасово закриває виробничий об'єкт, але має намір відновити роботу після військових дій у цьому районі. Хоча тимчасовий простій основних засобів може бути ознакою зменшення корисності таких активів (або одиниці, що генерує грошові кошти, до якого він належить), компанія не припиняє амортизацію такого активу, поки він простоє (якщо він не повністю амортизований або не класифікується як утриманий на продаж). Проте, якщо компанія використовує виробничий спосіб амортизації, амортизаційні відрахування можуть дорівнювати нулю, якщо немає виробництва.

Компанії можуть змінити свої плани щодо використання деяких своїх основних засобів після останніх подій. У такому випадку керівництво має розглянути, чи залишаються доречними строк корисного використання таких активів, їх залишкова вартість та метод амортизації. Такий перегляд також може бути актуальним якщо виявлено ознаки зменшення корисності, навіть якщо збиток від зменшення корисності не був визнаний. Будь-які такі зміни застосовуються перспективно як зміна бухгалтерських оцінок.

Резюме для керівництва компаній

На звітну дату керівництву компанії необхідно:

Компенсація збитків від втрати або пошкодження активу

Деякі компанії можуть отримати страхове покриття за збитки, викликані конкретною зовнішньою подією. Можливість вимагати ці надходження буде залежати від конкретних умов договору страхування, дій, вжитих урядом і норм чинного законодавства.

У випадку наявності договору страхування, компанії мають уважно переглянути свої страхові поліси та зрозуміти, які збитки не покриваються договором страхування та оцінити, чи будуть претензії підпадати під відшкодування відповідно до умов страхового договору. Деякі страхові поліси можуть покривати втрати від тероризму, політичного насильства або війни, в той час як інші страхові поліси можуть спеціально виключати ці події.

Багато компаній можуть вперше зіштовхнутися з обліком страхових надходжень. У багатьох випадках ключовим питанням є, коли доречно визнати очікувані страхові відшкодування.

Зменшення корисності або втрата об'єктів основних засобів, відповідні позови щодо компенсації або виплати компенсації та будь-яке подальше придбання або будівництво активів для заміни – це окремі економічні події, які обліковуються як окремі операції. Тобто визнання витрат від втрати або зменшення корисності активу і визнання відповідного відшкодування може відбуватися в різні періоди часу, в тому числі в різні звітні періоди.

Компанія визнаватиме компенсацію за активи як дебіторську заборгованість та дохід відповідно, коли вона має **безумовне договірне право** на отримання такої компенсації. Компанія має безумовне договірне право на отримання компенсації, якщо:

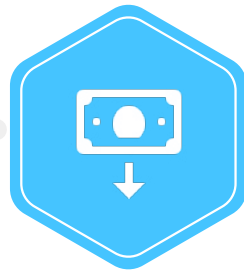
- 1** має договір страхування, за яким може пред'явити претензію на компенсацію
- 2** коли подія, яка призвела до втрати або пошкодження активу та яка створює право компанії заявити претензію на звітну дату, сталася, і така претензія не оскаржується страховиком

Вартість дебіторської заборгованості за компенсацією розраховуватиметься на основі суми та строків очікуваних грошових потоків дисконтованих за ставкою дисконту, що відображатиме кредитний ризик **страховика**.

01

У разі виникнення збитків у результаті конкретної зовнішньої події, варто переглянути умови договору страхування та, за участю юридичних консультантів у разі необхідності, визначити право вимоги за договорами страхування

02

Оцінити, чи є збиткова подія ознакою зменшення корисності активів та провести тест на знецінення таких активів, якщо це необхідно

03

Визнати дебіторську заборгованість за компенсацією тільки тоді, коли існуватиме безумовне договірне право на отримання такої компенсації за втрату або пошкодження активу

Якщо у вас виникли питання, пов'язані з обліком та звітністю в умовах воєнного часу, будь ласка, звертайтеся до нас.

Ольга Куліна

Менеджерка,
послуги з питань
бухгалтерських методологій
KPMG в Україні

okulina@kpmg.ua
+380 95 288 4275

Ольга Король

Менеджерка,
послуги з питань
бухгалтерських методологій
KPMG в Україні

okorol@kpmg.ua
+380 50 329 0651

kpmg.ua

Не допускається надання аудиторським клієнтам KPMG та їхнім афілійованим або пов'язаним особам деяких або всіх описаних у цьому документі послуг.

Інформація, що подана у цій публікації, носить загальний характер і не може вважатися тлумаченнями або роз'ясненнями (або висловленням думки щодо тлумачення або роз'яснення) відповідних застосованих МСФЗ, стандартів аудиту та/або вимог законодавства.

Вона не висвітлює стан справ будь-якого окремого підприємства або фізичної особи. Незважаючи на те, що ми намагаємося подавати точну і своєчасну інформацію, ми не гарантуємо, що ця інформація є правильною на дату її отримання або буде достовірною у майбутньому. Ніхто не повинен діяти і покладатися на таку інформацію без відповідної професійної консультації, наданої виключно після детального вивчення стану справ кожного окремого суб'єкта у кожному окремому випадку.

© 2022 ТОВ «КПМГ-Україна», компанія, зареєстрована згідно із законодавством України, член глобальної організації незалежних фірм KPMG, що входять до KPMG International Limited, приватної англійської компанії з відповідальністю, обмеженою гарантіями своїх учасників. Усі права застережені.

Назва KPMG та логотип KPMG є зареєстрованими торговими марками або товарними марками, що використовуються за ліцензією учасниками глобальної організації незалежних фірм KPMG.